

ТҮЛЕК МОДЕЛІ

ББ мақсаты	
Кәсіптік қызмет саласындағы жаңа білімдерді қолдана алатын және ветеринариялық санитариямен байланысты жұмысты басқару мен ұйымдастыру мәселелерін тиімді шеше алатын ветеринариялық-санитариялық дәрігерлерді даярлау	
Берілетін дәреже	
«БВ09111 Ветеринарлық санитария» білім беру бағдарламасы бойынша ветеринария маманы»	
Кәсіби қызмет саласы	
«БВ09111 – Ветеринарлық санитария» ББ бойынша маманың негізгі міндеттері ветеринариялық санитарлық қадағалау, тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі, тамақ өнімдерінің айналымы өндірісін әзірлеу, кәдеге жарату және жою процесі, шикізат пен өнімдердің қауіпсіздігі саласындағы талаптардың сақталуын мемлекеттік бақылау.	
Еңбек қызметінің түрлері (СБШ және КС бойынша)	
<ul style="list-style-type: none"> - технологиялық-ұйымдастырушылық; - өндірістік-басқарушылық; -бақылау; - ғылыми-зерттеу. 	
Кәсіби қызмет объектілері	
Түлектердің кәсіби қызметінің объектілері Ветеринариялық санитарлық қадағалау, тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі, тамақ өнімдерінің айналымы өндірісін әзірлеу, кәдеге жарату және жою процесі, шикізат пен өнімдердің қауіпсіздігі саласындағы талаптардың сақталуын мемлекеттік бақылау.	
Еңбек (кәсіби) функциялары	
Мал шаруашылығы мен құс шаруашылығының ет және сою өнімдеріне, балық шаруашылығы және балара шаруашылығы өнімдеріне ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу.	Жануарлар мен құстарды союды жүргізу, жануарлар мен құстардың мяса, сою өнімдерін ветеринариялық-санитариялық сараптау және олардың тағамдық қауіпсіздігін бағалау.
Сүт, сүт өнімдері, бал, жұмыртқа мен өсімдік тағамдарына ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу	Сүт, бал сүт өнімдері, жұмыртқа және өсімдік тағамдарының сапасы мен тағамдық қауіпсіздігін бағалау
Мал шаруашылығы, құс шаруашылығы, балық шаруашылығы, балара шаруашылығы объектілерінің ветеринариялық-санитариялық саламаттылығын қамтамасыз ету.	Мал шаруашылығы, құс шаруашылығы, балық шаруашылығы және Ара шаруашылығы объектілерінде зоогигиеналық және ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. Жануарларды, құстарды, жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізатты тасымалдау кезіндегі ветеринариялық-санитариялық бақылау. Жануарларға алғашқы көмек көрсету принциптері.
Түйе шаруашылығы фермаларында, кешендерде, аумақтарда және орынжайларда дезинфекция, дезинсекция, дератизация және дезактивация жүргізуді ұйымдастыру. Бекітілген жаңа ветеринариялық құралдарды, ветеринария саласындағы ғылым жетістіктері мен озық тәжірибені енгізу.	Жаппай емдеу-профилактикалық өңдеу (дезинфекция, дезинсекция, дератизация және дезактивация) жүргізу. Емдеу-профилактикалық іс-шаралар жоспарын жасау және оның орындалуын талдау. Изоляторда ауру жануарларды күту, термометрия, жараларды өңдеу. Жарақаттану және ауыру кезінде түйелерді емдеу.
Әмбебап құзыреттіліктер (ӘҚ):	
<p>ӘҚ1 ғылыми және философиялық таным әдістерімен табиғи және әлеуметтік әлемді ғылыми ұғыну мен зерделеуді қамтамасыз ететін философия негіздерін білумен қалыптасқан дүниетанымдық ұстанымдар негізінде қоршаған болмысты бағалайды;</p> <p>ӘҚ 2 мифологиялық, діни және ғылыми дүниетанымның мазмұны мен өзіндік ерекшеліктерін түсіндіреді;</p> <p>ӘҚ 3 әлеуметтік және өндірістік салаларда болып жатқан барлық жағдайларға өз бағасын береді;</p>	

- ӘҚ 4 Қазақстанның тарихи дамуының негізгі кезеңдерін, заңдылықтарын және өзіндік ерекшелігін терең түсіну және ғылыми талдау негізінде азаматтық ұстанымын танытады;
- ӘҚ 5 Қазақстан тарихы оқиғаларының себептері мен салдарларын талдау үшін тарихи сипаттаудың әдістері мен тәсілдерін пайдаланады;
- ӘҚ 6 әлеуметтану, саясаттану, мәдениеттану және психологияның негізгі білімін ескере отырып, тұлғааралық, Әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынастың әртүрлі салаларындағы жағдайларды бағалайды;
- ӘҚ 7 интегративті процестердің заманауи өнімі ретінде осы ғылымдардың білімін синтездейді;
- ӘҚ 8 нақты ғылымды, сондай-ақ бүкіл әлеуметтік-саяси кластерді зерттеудің ғылыми әдістері мен тәсілдерін қолданады;
- ӘҚ 9 өзінің адамгершілік және азаматтық ұстанымын дамытады;
- ӘҚ 10 қазақстандық қоғамның қоғамдық, іскерлік, мәдени, құқықтық және этикалық нормаларымен жұмыс істейді;
- ӘҚ 11 жеке және кәсіби бәсекеге қабілеттілігін көрсетеді;
- ӘҚ 12 әлемде танылған қоғамдық-гуманитарлық ғылымдар саласындағы білімді практикада қолданады;
- ӘҚ 13 әдіснама мен талдауды таңдауды жүзеге асырады;
- ӘҚ 14 зерттеу нәтижелерін қорытындылайды;
- ӘҚ 15 жаңа білімді синтездейді және оны гуманитарлық қоғамдық маңызы бар өнім түрінде ұсынады;
- ӘҚ 16 тұлғааралық, мәдениетаралық және өндірістік (кәсіптік) қарым-қатынас міндеттерін шешу үшін қазақ, орыс және шет тілдерінде ауызша және жазбаша нысанда коммуникацияға түседі;
- ӘҚ 17 грамматикалық білім жүйесі негізінде тілдік және сөйлеу құралдарын пайдалануды жүзеге асыру; қарым-қатынас жағдайына сәйкес ақпаратты талдау;
- ӘҚ 18 коммуникацияға қатысушылардың іс-әрекеттері мен іс-әрекеттерін бағалайды;
- ӘҚ 19 жеке қызметінде ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың әртүрлі түрлерін: интернет-ресурстарды, ақпаратты іздеу, сақтау, өңдеу, қорғау және тарату жөніндегі бұлтты және мобильді сервистерді пайдаланады;
- ӘҚ 20 өзін-өзі дамыту және мансаптық өсу үшін өмір бойы жеке білім беру траекториясын құру, дене шынықтыру әдістері мен құралдары арқылы толыққанды әлеуметтік және кәсіптік қызметті қамтамасыз ету үшін салауатты өмір салтына бағдарланады;
- ӘҚ 21 Қазақстан тарихының негізгі заңдылықтарын, философиялық, әлеуметтік-саяси, экономикалық және құқықтық білім негіздерін, қазақ, орыс және шет тілдеріндегі ауызша және жазбаша нысандағы коммуникацияларды біледі және түсінеді;
- ӘҚ 22 игерілген білімді өзгеріп жатқан әлеуметтік-мәдени жағдайларда тиімді әлеуметтендіру және бейімдеу үшін қолданады;
- ӘҚ 23 әлеуметтік құбылыстарды, процестер мен проблемаларды сандық және сапалық талдау дағдыларын меңгереді.

Оқыту нәтижелері

ББ аяқталғаннан кейін бітіруші:

- ОН₁ : Адам мен қоршаған ортаның ыңғайлы және қауіпсіз өзара әрекеттесу жобаларын жүзеге асыру үшін экономика, экология және ветеринария ғылымдарының заманауи жетістіктерін пайдалану.
- ОН₂: Заманауи цифрлық технологияларды қолдана отырып, кәсіби және әлеуметтік мақсаттарды орындау үшін практикалық дағдыларды қолдану.
- ОН₃: Мемлекеттік (орыс) және шет тілдерінде жұмыс жүргізу, кәсіпкерлік, құқық, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздерін, ғылыми зерттеу әдістерін меңгеру.
- ОН₄: Эпизоотияға қарсы шараларды бақылау үшін физиология, биохимия, генетика, микробиология, вирусология, иммунология бойынша білімдерді жүйелеу.
- ОН₅: Ветеринариялық терминологияны, заманауи физикалық, биофизикалық, радиологиялық, математикалық әдістерді, терапиядағы теориялық және практикалық дағдыларды, ауыл шаруашылығы жануарларының ауруларын диагностикалау және емдеудегі алғашқы медициналық көмекті игеру.
- ОН₆: Ауылшаруашылық жануарлары, балықтар мен аралардың паразиттік және жұқпалы ауруларының пайда болу, даму мен емдеу себептерін анықтау, диагностика үшін патологоанатомиялық тексеру әдістерін меңгеру.
- ОН₇: Органолептикалық, микроскопиялық, радиологиялық анықтау әдістерін пайдалана отырып малдарды және құстарды сою, өсімдік, балық, ара шаруашылығы және тамақ қалдықтарын кәдеге жарату өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігіне ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу.
- ОН₈: Мемлекеттік шекаралар мен көліктерде мемлекеттік ветеринарлық бақылауды, ветеринарлық істі ұйымдастыру үшін отандық және халықаралық заңнамаларды қолдану.
- ОН₉ - Қазақстандық қоғамның құқықтық, әлеуметтік, саяси, мәдени, психологиялық, философиялық мәселелері бойынша өз бетінше пікірлер шығарады, Қазақстанның тарихи дамуына талдау жүргізе алады, академиялық адалдық және салауатты өмір салты қағидаттарын сақтайды.

ББ бойынша түлектің құзыреттілік моделі

«БВ09111-Ветеринарлық санитария.» ББ үшін құзыреттілік моделі						
«Ветеринарлық санитария » кәсіби стандарты негізінде әзірленген						
Мамандық: «Ветеринарлық санитария»						
СБШ бойынша біліктілік деңгейі: Ветеринария маманы						
<i>Кәсіптегі міндетті еңбек функциялары</i>	<i>Кәсіптегі қосымша еңбек функциялары</i>	<i>Кәсіби міндеттер</i>	<i>Білік, дағды</i>	<i>Білімі</i>	<i>Жеке тұлғалық құзыреттілікке қойылатын талаптар</i>	<i>Кәсіппен байланысты жұмыстарды орындауға арналған қосымша дағдылар</i>
<p>Ветеринариялық маман жануарлардан алынатын өнімдерге ветеринариялық-санитариялық сараптамадан өтуі керек. Өндірістік-басқару қызметінде – Қазақстан Республикасының аумағында ветеринариялық заңнаманың сақталуын бақылау, жануарлардың, құстардың және балықтардың жұқпалы және жұқпалы емес ауруларының, сондай-ақ антропоозооздардың таралуын болдырмауға бағытталған профилактикалық іс-шаралар, оқыту және бақылау. ветеринариялық қызметкерлердің және мал шаруашылығы, құс шаруашылығы және балық шаруашылығы саласындағы басқа да қызметкерлердің жануарлармен және құстармен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік шараларын сақтауына, балық шаруашылығын, құс шаруашылығын, жануар және өсімдік өнімдерін өндіру мен өткізу кезінде ветеринариялық-санитариялық ережелердің сақталуын бақылау, биологиялық белсенді заттар</p>	<p>Жобалық іс-шараларда – тамақ, ет және сүт өнеркәсібі объектілерінің, сауда желілерінің, ветеринарлық клиникалардың, станциялардың, зертханалардың, дәріханалардың, мал шаруашылығы ғимараттарының құрылысына ЖСҚ әзірлеуге қатысу. Ғылыми-зерттеу қызметінде – ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар, ғылыми-зерттеу мекемелеріндегі тәжірибелер, ветеринариялық және биологиялық бағыттар. Оқу (педагогикалық) қызметте – мамандық бейіні бойынша жоғары және орта арнаулы оқу орындарында</p>	<p>Мал және өсімдік өнімдерінің сапасын және қауіпсіздігін бағалау; Тағамдық өнімдері, мал шикізатын экспортты-импортты тасымалдауда оларды өндіру, тасымалдау және базарда сату кезінде ветеринарлық-санитарлық бақылау; Әр түрлі аурулардың соның ішінде мал өнімдері, шикізаты арқылы адамға, малға ортақ аурулардың таралуын жол бермеу; Импортталған бағамдық өнімдер, мал шикізаты арқылы таралуы мүмкін қауіпті аурулардан мемлекетті қорғау, Мал, құс, балық, араның індетті, инвазиялық ауруларының алдын алу сонымен қатар қоршаған ортаны қорғау;</p>	<p><i>Ветеринарлық іс жүргізуді жалпы ветеринарлық санитарлық шараларды ұша мен ағзаларды, ет және ет өнімдеріне, сүт және сүт өнімдеріне, балық теңіз өнімдеріне, жұмыртқа және жұмыртқа өнімдеріне, балға және өсімдік өнімдеріне ветеринарлық санитариялық сараптама жүргізуді, тағамдық өнім мен шикізатын сақтау, тасымалдау жүргізу тәртібін; Сойыс малдарын, құстарын союға дайындау, клиникалық тексеру жүргізуді; Алған білімін берілген ғылыми, практикалық, бағдарламалық-ізденістемелік және әдістемелік тапсырмаларды, тағамдық өнімдерді тексерудің қазіргі заманғы тексеру әдістерін;</i></p>	<p>Тарихи қайраткерлердің аты-жөнін және негізгі тарихи деректерді, даталарды, оқиғаларды; Ғылыми танымның құрылымын үлгісін әдісін және олардың дамуын; Мемлекеттік тілді және халықаралық қатынас тілін; Қазіргі заманғы компьютерлік құрал-жабдықтарды және олардың бағдарламалар мен қамтамасыз етілуі мен жүйелік жұмыстарын;</p>	<p>Ет, сүт, балық жұмыртқа, бал және олардың өнімдерін, сол сияқты өсімдік өнімдеріне ветеринарлық санитарлық сараптау жүргізуге және санитариялық бағалай білуге; Ветеринарлық нысандарға жүргізілген ветеринарлық санитарлық шаралардың жүргізілуін бақылауға. Мемлекетті, қоршаған ортаны және халықта ауру қоздырушыларынан қорғау үшін алдын – алу шараларын жүзеге асыра білуге; Ветеринарлық санитарлық сараптау және санитария бағыттарында ғылыми – зерттеулер жұмыстарын жүргізуге; жоғары және орта кәсіптік орта орындарында осы мамандық бойынша оқытушының қызмет арқаруға дайын болуға міндетті</p>	<p>сойыс малдарын құстарын тапсыру және қабылдау, тасымалдау, союға дайындауға; су, топырақ, мал азығы және басқада ветеринарлық санитарлық қадағалау нысандарынан, дайын өнімдерден, шикізаттан, соның ішінде импортталған өнімдерден де технологиялық тексеруге сынама алуға; реактивтерді, әр түрлі концентрациядағы және температуралық режимдегі дезинфектанттардағы дайындауға; тағамдық өнімдерді дайындаудың технологиялық режимінің, рецептурасының сақталуын бақылауға, мал, құс ұшасымен ағзаларын ет өңдеу кәсіп орындары, базардың ветеринарлық-санитарлық зертханасы жағдайында, экспортты, импортты тасымалдауда, сараптау жүргізуге; ет және ет өнімдеріне сүт және сүт өнімдеріне балық және теңіз өнімдеріне жұмыртқа бал өсімдік өнімдеріне, мал шикізатына органолептикалық физико-химиялық</p>

мен қоспалар.	педагогикалық жұмыс					гистологиялық, микробиологиялық және басқада тексеру жүргізу
---------------	---------------------	--	--	--	--	--